

Odaberite teme

Poreština
Iz Grada Poreča
SŠ Mate Balote Poreč
Istra
Kultura
Hrvatska
EU
Svijet
Sport
Crna kronika
Gospodarstvo
Tehnologija/znanost
Zdravlje
Zanimljivosti
Zabava

O Portalu

Impresum
Autorska prava
Oglasavanje
Uvjeti oglašavanja
Cjenik oglašavanja
Uvjeti korištenja
Medijska pokroviteljstva

 EVEREST
SCIENCEDEZINFEKCIJA
OZONOM

Sviđa mi se Podijeli 157 ljudi se ovo svida.

[Natrag](#)

Oglas

Servis
mobilera

Korado Korlević: Ako u tvornici perlitnih mikrosfera u Višnjanu budi radili Višnjanci, držat će se propisa

Poreština, 25.11.2020. (08:20)

Korado Korlević o tvornici perlitnih mikrosfera

Napisala: Kristina Flegar

Foto: D. Požarić

Dosad su svoj stav o tvornici perlitnih mikrosfera, čija se izgradnja planira u poslovnoj zoni Višnjan – Milanezi, iznijeli načelnik Višnjana Angelo Mattich i oporbeni IDS, a nedavno su se za više informacija o investiciji ukupno vrijednoj približno sedam milijuna kuna, založili mještani i drugi građani, njih 727 okupljenih u Facebook grupi "Građanska inicijativa protiv izgradnje tvornice Frilite u Višnjanu".

Načelnik, uz podršku vijećnika svoje nezavisne liste i kandidacijske liste grupe birača (nositelja Branka Kovačića), tvrdi da će proizvodnja biti potpuno ekološki čista i sigurna, što garantiraju odredbe Urbanističkog plana uređenja zone i propisani mehanizmi zaštite, uključujući izradu Studije utjecaja na okoliš. O tome je pred novinarima govorio zajedno s ruskim investitorom Konstantinom Ereminom, osnivačem i suvlasnikom tvrtke Frilite SA, sa sjedištem u Švicarskoj, i Frilite d.o.o., koja je krajem kolovoza registrirana u Barićima kraj Višnjana.

S druge strane, predsjednica višnjanskog IDS-a i općinska vijećnica Ana Černjul obznanila je da je njihova stranka odlučno protiv ove investicije, jer je zabrinuta zbog mogućih štetnih posljedica na zdravje ljudi i okoliš te netransparentnosti Općine. Budući da građane s razlogom zanimaju detalji planirane proizvodnje i njen utjecaj na kvalitetu života, a Višnjan među svojim stanovnicima ima znanstvenika svjetskog glasa Korada Korlevića, o ovoj temi smo pitali upravo njega. Hoće li planirana tvornica biti opasna za zdravlje ljudi i okoliš?

- Tvornica neće biti nikakav problem ukoliko se nadležni i radnici budu držali svih propisa te ako budu koristili materijal koji su najavili - perlit iz rudnika u Turskoj. Ljudi izvan tvornice nemaju razloga za brigu. Problem može biti samo unutar tvornice, u prašini koja se stvara tijekom procesa proizvodnje. To je onda štetno za radnike. Svi koji tamo budu radili, uključivši i inspekcije, moraju paziti da do toga ne dođe. Kontrole i provjere količine prašine moraju biti prisutne na mjestu ukrcaja materijala, u Turskoj, kao i kad on stigne u Višnjan. Ako se tako budu ponašali, ako postave elektrostatske filtere (ESP), uvedu sve sigurnosne mjere i radnici nose maske u dijelu proizvodnje u kojem ima prašine, onda nema nikakve opasnosti. Mi u Istri imamo tvornice koje su enormno komplikirane i opasnije od toga, objasnio je Korlević.

Što se samog materijala, vulkanskog kamena iz Turske tiče, kazao je da se informirao o njegovom kemijskom sastavu, pročitao deklaracije i ono što su laboratoriji objavili ta da u njemu nema kristalnog silicija (SiO₂). Inače, upravo je kristalni silicij, sastavni dio mnogih minerala, koji se prirodno nalazi u zemlji, opasan za radnike koji takve minerale (primjerice u staklu, keramici i kamenu) režu, bruse i melju, jer njegove čestice postanu slične i pluća ih lako apsorbiraju, što može dovesti do silikoze, akutne respiratorne bolesti koja dovodi do respiratorne insuficijencije i za koju ne postoji lijek.

- U Višnjanu bi se trebao koristiti materijal koji je vulkansko staklo, čak dosta rijetko i skupocjeno, koje se zove oksidijan. Nije radioaktivno, za razliku od, recimo, bazalta i nekih drugih stijena koje to mogu biti. Ono je neobično jer u sebi ima zarobljene

molekule vode, pa kad se zagrije na skoro tisuću stupnjeva, ta se voda pretvori u paru i napuhne ga, i umjesto zrna pjeska, dobivamo kuglicu od, primjerice, pet ili osam milimetara. Ta kuglica i dalje ostaje staklo, kazao je, napominjući da je princip rada kao u tvornici stakla u Puli, uz razliku da se ne dobiva staklo u mrvicama, nego u kuglicama.

Istaknuo je da je svaka proizvodnja silikata posao u kojem treba biti oprezan te da o bilo kojoj proizvodnji treba uvijek dobro razmislit i ispitati sve moguće probleme i opasnosti. Također, upozorio je, svaka tvar u velikoj količini može biti opasna i u svakom proizvodnom procesu se mogu pojaviti problemi. Zato je ključno poštovati pravila prema kojima nešto treba raditi i kakvu zaštitu koristiti, kako na deponijima otpada, tako u rafinerijama nafte, varionicama, stolarijama gdje blanjaju daske, gradilištima na kojima pile kamen, posebno kvarcit, i drugim mjestima.

- Pravi je problem kad netko nastoji izigrati propise, što je uvijek moguće. U slučaju tvornice perlitrnih kuglica u Višnjani mene je jedino bilo strah da ne bi kao sirovinu koristili pepeo iz termoelektrana, jer bi to bilo za vrhnuti. To su probali raditi Englezi i pokazalo se da je taj materijal radioaktiv. Međutim, sirovina o kojoj je riječ dolazi iz Turske, s područja silikatnog tla. To je posebno vulkansko staklo i to nije pepeo, rekao je.

Korlević je naglasio i važnost prenošenja provjerjenih informacija i informiranja na relevantnim mjestima.

- Ljudi danas često idu pogledati na Wikipediju i onda, primjerice, pronađu da je silicij dioksid opasan ako uđe u pluća. A nitko nije pročitao da ga šećer u prahu sadrži deset posto kako se ne bi zgrudao. Znači, svaki put kad pojedemo kolač, sa šećerom u prahu pojedemo i deset posto silikata, ili, u nekim slučajevima, titan oksida. Hoćemo li svi onda, kao što su nekad naše none, svaki put mlini običan šećer u mlincima za kavu? Taj je materijal nekad bio i u praškastom abrazivnom sredstvu za čišćenje. Opasnih sastojaka ima u puderima i drugoj kozmetici. Opasna je i čađa. Kad autom uletite u oblak crnog dima koje je ostao iza dizelaša koji je dao gas, uletili ste u nešto kancerogeno. Trebam li odmah apsolutno zabraniti sve stare dizele? Na koncu, svake godine se puno ljudi utopi – trebam li se onda založiti za zabranu vode? Jer uvijek ćete naći određeni broj ljudi koji će takve inicijative potpisati, slikovito je objasnio.

Ne možemo ići protiv svake proizvodnje i protiv svake molekule, kazao je. Odmah je dodao i da bi volio da nekih više nema – poput onih iz krema za sunčanje i mikroplastike, koje sve više opasno zagađuju i uništavaju more i podmorski svijet, a na koncu u ribama, školjkama i mekućcima dolaze i na jelovnik svih nas. Mikroplastika je, primjerice, prisutna u pastama za zube i kozmetičkim proizvodima, poput pilinga, u kojima je u novije vrijeme zamjenjuju upravo perlite mikrosfere.

- Perlit je fenomenalan materijal koji nije ni radioaktivni ni toksičan. Koristi se umjesto pjeska u žbukama za zgrade, za termoizolaciju, pa i u vazama za cvijeće, u poljoprivredi. U Istri je, primjerice, zemlja jako teška i perlit će je učiniti rahlijom, a to je odlično za uzgoj luka, mrkve i drugog gomoljastog povrća. Nažalost, u Hrvatskoj jako malo koristimo taj materijal i pretpostavljam da bi 90 posto proizvodnje iz Višnjana išlo u izvoz, rekao je.

Na pitanje možemo li onda reći da će planirana proizvodnja donijeti nešto dobro Višnjani, Korlević je odgovorio da su sve proizvodnje tog tipa dobre.

- Moram reći da je meni žao i što u poslovnoj zoni Višjan – Milanezi nije prije nekoliko godina izgrađena suvremena spalionica koštica i drugih ostataka maslina nakon proizvodnje ulja. Tu bi se u maloj elektrani dobivala energija, odnosno struja od nekih dva megavata, koja bi mogla zadovoljiti potrebe tvornice perlitrnih mikrokuglica. Dvije bi tvornice lijepo radile u sinergiji, a istovremeno bi poslovna zona bila oprskrbljena toplinskom energijom koju one proizvode. No, tada je bilo protivljenja i od te se ideje odustalo. Umjesto toga koštice i komin i dalje stvaraju velike probleme. Pune su tanina, pa ih bakterije ne mogu u prirodi razgraditi, a odbacuju se svuda oko nas, ispričao je.

Podsjetio je i da je prije 3.200 godina nedaleko od Rovinja postojao grad Monkodonja, koji je u doba izgradnje piramide imao deset tisuća stanovnika koji su, između ostalog, živjeli i od trgovine opsidijanom. U bončano je doba oopsidijan tu dolazio s talijanskih otoka, jantar sa sjevera i bronca s Cipra, a u Monkodonji se njima trgovalo.

- Zaključak je da je sve oko nas uvijek opasno ili to nije. Sve ovisi isključivo o poštivanju propisa i sigurnosnih mjera te o pameti i odgovornosti radnika koji u određenom objektu rade. Primjerice, termoelektrana u Plominu je najbolja u Hrvatskoj, a vjerojatno i šire. U usporedbi s drugim takvim postrojenjima ona je "rože e fiori", a to je zato što u njoj rade domaći ljudi koji žive u blizini, pouzdani su te su se prvi založili za postavljanje elektrostatskih filtera, paze da se sve odvija u vrhunskim uvjetima i da iz elektrane ništa štetno ne izlazi. Ukoliko u planiranoj tvornici u Višnjani budu radili Višnjanci, onda ni oni neće dozvoliti da se diže prašina i da se događa nešto izvan propisanih pravila, onda će ta tvornica biti vrhunac čistoće, sigurnosti i efikasnosti", poručio je Korlević.

Mobilna verzija članka

VIŠE S WEBA

